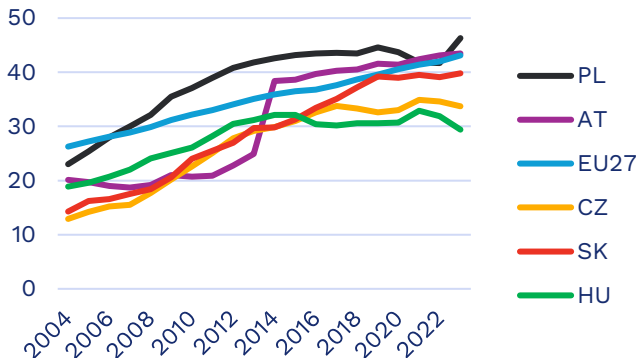

MLADÝCH ĽUDÍ S VYSOKOU ŠKOLOU PRIBÚDA, RAST ŤAHAJÚ HLAVNE ŽENY

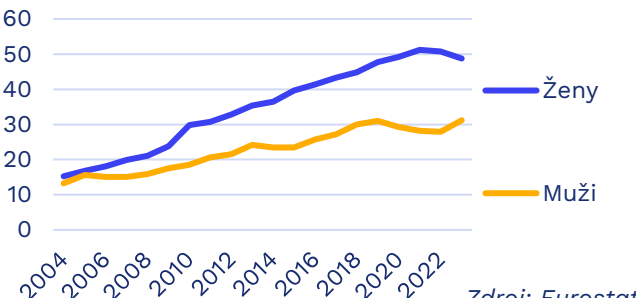
Na Slovensku sa zvýšil podiel ľudí vo veku 25 až 34 rokov s vysokoškolským titulom. Podľa Eurostatu stúpól za 20 rokov zo 14 % na 40 % (Graf 1).

- V porovnaní V4 majú nižší podiel Česko (33,7 %) či Maďarsko (29,4 %). Vyššie sú Poľsko (46,3 %) a Rakúsko (43,5 %), pričom priemer EÚ je 43,1 %.
- Najvyšší podiel vysokoškolsky vzdelaných mladých má v únii Írsko (62,7 %), Cyprus (61,6 %) a Luxembursko (60,2 %). Najmenej má Rumunsko (22,5 %), Maďarsko (29,4 %) a Taliansko (30,6 %).
- Podiel mladých žien s vysokoškolským vzdelaním je v celej EÚ vyšší ako podiel mužov. Na Slovensku je 48,7 % žien vo veku 25-34 s vysokoškolským vzdelaním a 31,2 % mužov. Rozdiel je 17,5 p. b., pričom v roku 2004 bol na úrovni iba 2 p. b.. Ide o 7. najvyšší rozdiel medzi pohlaviami v EÚ. Najvyšší rozdiel je v Estónsku (56 % žien vs. 32 % mužov), najnižší v Nemecku (41 % žien vs. 36 % mužov).
- Od roku 2013 Eurostat meria aj počet mladých ľudí zapísaných na vysokoškolské štúdium. Na Slovensku je pomer 60:40 v prospech žien, čo dlhodobo prispieva k zvyšovaniu celkového rozdielu vysokoškolsky vzdelaných žien voči mužom.

Graf 1: Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí vo veku 25-34 rokov podľa krajín (%)

Graf 2: Podiel vysokoškolsky vzdelaných žien a mužov vo veku 25-34 rokov na Slovensku (%)

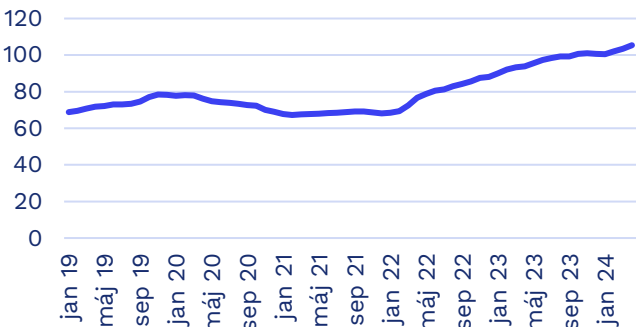
Zdroj: Eurostat

POČET CUDZINCŮV PRACUJÚCICH NA SLOVENSKU ZA PÄŤ ROKOV VZRÁSTOL

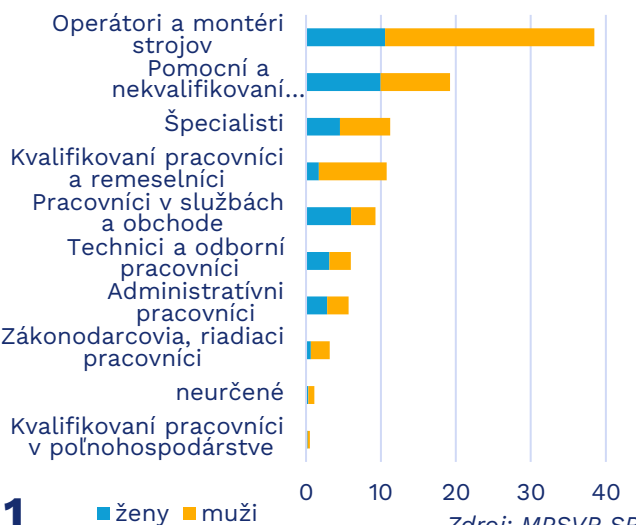
K aprílu tohto roku u nás pracovalo približne 105 tisíc ľudí zo zahraničia, čo je o 32 % viac než v apríli 2019. Najväčší nárast nastal po ruskej invázii na Ukrajinu, ktorá spustila vlnu imigrácie (Graf 3).

- Asi 70 % z cudzincov pracujúcich na Slovensku pochádzalo z tretích krajín (mimo EÚ a EHP), pričom viac ako polovica z nich pochádza z Ukrajiny.
- Najviac cudzincov (36,5 % z celkového počtu) pracuje v pozícii operátor a montér strojov - Graf 4. Viac ako 65 % pracujúcich cudzincov je na manuálnych pozíciách.
- Z pohľadu vzdelania má 65 % pracujúcich zo zahraničia najvyššie dosiahnuté vzdelanie stredoškolské. Vysokoškolské vzdelanie dosahuje 22,2 % cudzincov. U žien je podiel vysokoškolsky vzdelaných o niečo vyšší (26,3 %).
- Parlament schválil legislatívu, ktorá zjednodušuje niektoré aspekty zamestnávania cudzincov. Rozširujú sa možnosti získania modrej karty (typ prechodného pobytu, ktorý sa vydáva osobám z tretích krajín na účel vysokokvalifikovaného zamestnania). Upravujú sa tiež podmienky na získanie dlhodobého pobytu a vypúšťa sa povinnosť preukazovať finančné zabezpečenie pobytu pri podaní žiadosti o udelenie povolenia na pobyt a zamestnanie. Na druhej strane sa prijali opatrenia na zníženie nelegálnej migrácie.

Graf 3: Počet cudzincov pracujúcich na Slovensku (v tisícoch)

Graf 4: Cudzinci pracujúci na Slovensku podľa vykonávanej profesie v apríli 2024 (v tisícoch)

SPOTREBA ENERGIÍ V DOMÁCNOSTIACH V ROKU 2022 KLESLA TAKMER O DESATINU

V roku 2022 spotrebovali domácnosti v EÚ 10,1 mil. terajoulov (TJ) energie, čo je najnižšia hodnota od roku 2016. Spotreba klesla v únii medziročne o 7,8 % a na Slovensku o 9,5 %. Príčinou bol najmä vysoký rast cien energií.

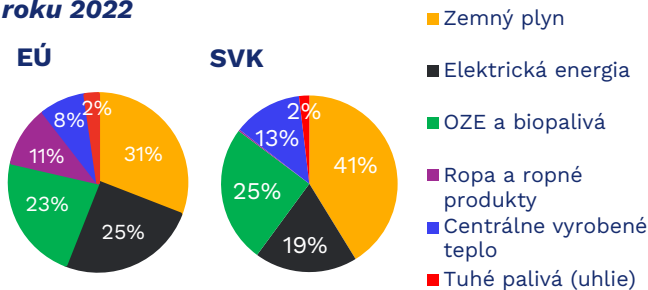
- Skladba konečnej spotreby energií v rezidenčnom sektore na Slovensku a v únii sa líši. SR využíva viac zemného plynu a centrálne vyrábaného tepla, menej energie má z ropy či elektriny (Graf 5).
- Slovensko v podiele obnoviteľných zdrojov energie (OZE) na energetickom mixe (25,1 %) predbieha priemer EÚ (22,6 %). Vo V4 má nižší podiel len Maďarsko (22,8 %). Slovensku rastie podiel spotreby energie z OZE od roku 2017. Medzi rokmi 2018 a 2019 nastal výrazný nárast o 1313%. Spôsobilá to novelizácia zákona o OZE, ktorá okrem iného priniesla úpravu údajov o spotrebe biomasy v domácnostiach a zaradila ju do energetického mixu.
- Najväčší podiel energie sa požíva na vykurovanie domácností. V EÚ to predstavuje 63,5 %, na Slovensku 70,1 % (Graf 6).
- Najmenej ekologickú formu výroby energie, uhlie, už nepoužíva osem krajín EÚ. Naopak, Poľsko a Česko sú lídri vo výrobe energie z uhlia (19,8 % a 9,3 %). Slovensko patrí podľa dát z Eurostatu medzi päť krajín EÚ, ktoré využívajú uhlie nielen na ohrev priestorov a vody, ale aj na varenie.

V PLNENÍ CIEĽOV UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA JE SLOVENSKO CELOSVETOVO NA 21. MIESTE

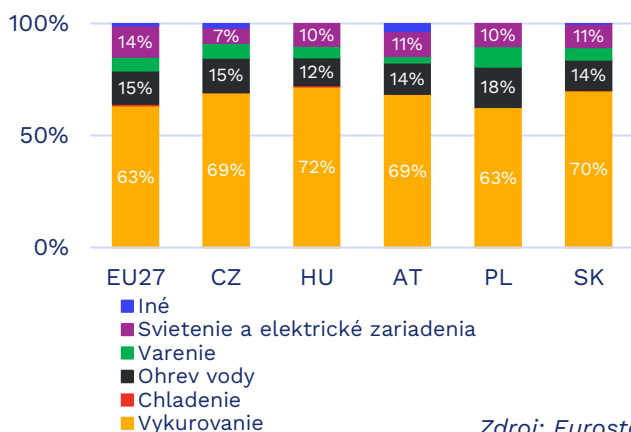
Z okolitých štátov skončilo v plnení cieľov udržateľného rozvoja (SDG Index 2024) najvyššie Rakúsko (6. miesto). Poľsko obsadilo 10. a Česko 12. miesto. Maďarsko je na 20. priečke.

- Index vypovedá o dlhodobej udržateľnosti hospodárenia 167 hodnotených štátov. Pri Slovensku hodnotí kladne znižovanie chudoby, sociálnej nerovnosti, či prístup ku kvalitnej a univerzálne dostupnej zdravotnej starostlivosti. Najväčšie výzvy sú ochrana klímy, udržateľná výroba a spotreba, potreba investícií do vývoja a výskumu či inovácií, kvalitné vzdelávanie a tiež vysoký výskyt obezity či chudoby u populácie nad 66 rokov.
- Súčasťou hodnotenia je aj tzv. „Spillover index“. Ten napríklad hodnotí, do akej miery krajiny dovážajú produkty, ktorých výroba poškodzuje životné prostredie. Vysokoprijemné krajiny majú v priemere horšie skóre, čo poukazuje na ich negatívny vplyv na menej rozvinuté časti sveta.
- Slovensko sa so skóre 67,8 v tomto indexe ocitlo pod priemerom OECD (69,9). Zo susedných krajín sú na tom lepšie Česko (68,9), Maďarsko (76,4) a Poľsko (78,7). Horšiu pozíciu má Rakúsko (60,0) – Graf 8.

Graf 5: Konečná spotreba energie domácností v roku 2022

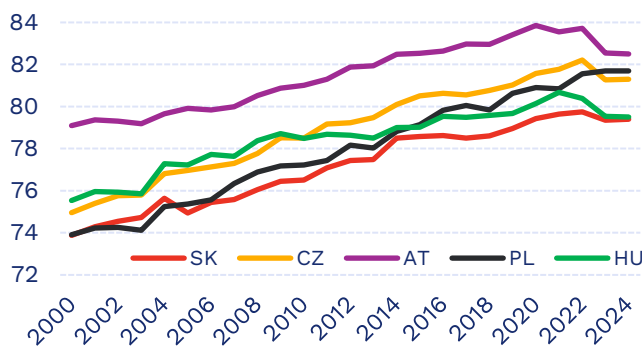

Graf 6: Štruktúra konečnej spotreby energie domácností v roku 2022

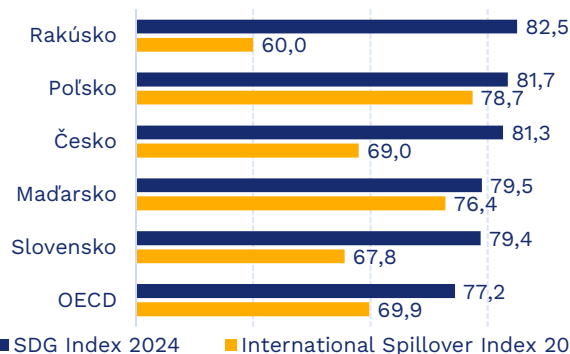

Zdroj: Eurostat

Graf 7: Vývoj indexu udržateľného rozvoja (SDG) vo vybraných krajinách (index = 0-100)

Graf 8: SDG index vs. International Spillover index vo vybraných krajinách v roku 2024

Poznámka: 0 – najhoršie, 100 – najlepšie

Zdroj: Sustainable Development Solutions Network